

Motivácia - kľúčový faktor napredovania

Na úspech v podnikaní neexistuje univerzálny recept, pretože inak by všetky podnikateľské subjekty dosahovali len pozitívne výsledky. Podnikatelia v agrosektore sa však väčšinou zhodujú, že na to, aby bol manažér úspešný, mu nepostačia len odborné vedomosti. K nim musí pridať aj vodcovské schopnosti, predovšetkým bezproblémovú komunikáciu s ľuďmi a ich motiváciu na plnenie vytýčených cieľov.

„Motivácia sa ukazuje naozaj dôležitá, a to nielen v teoretickej rovine“, povedal Milan Semančík, predseda Slovenskej poľnohospodárskej a potravinárskej komory (SPPK). „Ak sa dokážu pracovníci nadchnúť pre spoločnú vec, určite sa k nej môžu dopracovať skôr, ako keby jej hneď na začiatku neverili. V poľnohospodárstve však vplývajú na konečný výsledok aj vopred ťažko odhadnuteľné faktory, čo komplikuje dosahovanie požadovaných efektov. Preto je niekedy ťažké udržať pozitívnu náladu v kolektíve, napríklad vtedy, keď nepriaznivé počasie zničí úrodu, prípadne ju výrazne poznačí“.

Odborníci upozorňujú, že v krízových situáciách by mali byť riadiaci pracovníci aj dobrými psychológmi. Veľké spoločnosti vtedy zvyčajne využívajú pomoc externých odborníkov, čo však v poľnohospodárstve, vyznačujúcom sa prevažne malými a strednými podnikmi, nebýva pravidlom. Manažmenty sa najčastejšie opierajú o vlastné skúsenosti, prípadne poznatky svojich kolegov alebo obchodných partnerov.

„Manažéri musia podniky riadiť, nie ich iba s vypätím všetkých síl držať pri živote“, tvrdí už dlhodo Stanislav Becík, predseda Združenia agropodnikateľov - družstva Dvory nad Žitavou v okrese Nové Zámky. „Moderné formy organizácie by mali byť zakotvené v podnikateľských princípoch a štruktúrach. Ich konštrukcia musí zohľadňovať nielen vnútorné potreby, ale aj vonkajšie pravidlá spoločnej poľnohospodárskej politiky EÚ. Až po aplikácii takýchto prístupov možno hovoriť o rozvojových zámeroch a plánoch. Aby som to povedal stručne - ujasnené vlastníctvo, dobrá podnikateľská stratégia a osobná zodpovednosť sú základnými atribútmi napredovania poľnohospodárskych podnikov“.

Podľa S. Becíka patrí medzi dôležité predpoklady úspešného riadenia dôsledné presadzovanie väzieb hmotnej zainteresovanosti na dosahované výsledky. Zabúdať nemožno ani na kvalitu životného a pracovného prostredia. Funkčné vnútropodnikové organizačné štruktúry nezávisia od postojov štátu k agrozozoru, ale od angažovanosti a schopností riadiacich pracovníkov.

Za dobré sa vo všeobecnosti považuje riadenie vtedy, keď vedie k požadovaným efektom. Príznačné pre biologický charakter poľnohospodárskej výroby je, že sa v nej dá - aj vzhľadom na odlišnosť pôdno-klimatických a sociálno-ekonomických podmienok v regiónoch - s úspechom uplatniť viac modelov. Existujú podniky, ktorým sa vyplatilo vsadiť na metódu „silného šéfa“, schopného nielen odolávať odstredivým tendenciám a zabrániť atomizácii na menšie celky, ale aj zostavovať podnikateľské zámery, prinášajúce solídny profit. A hoci v žiadnom prípade sa to nezaobíde bez pričinenia mnohých ďalších odborníkov, „železná ruka“ osoby, stojacej na vrchole riadiacej hierarchie, nachádza v odvetví pomerne široké uplatnenie. Na druhej strane - v niektorých subjektoch sa osvedčili aj liberálnejšie formy riadenia s delbou právomocí i zodpovednosti. Rozhodujúce sú teda miestne zvyklosti, vyspelosť a štruktúra pracovného kolektívu a celková pozícia podniku v ekonomike regiónu, prípadne mikroregiónu.